بسم الله الرحمن الرحیم

سایبر فارنزیک

تألیف: آلبرت جی مارسلا و داگلاس منندز

مترجم: امیر توکلی

عنوان و نام پدیدآور	: سایبر فارنزیک/ تالیف [صحیح: ویراستار] آلبرت جی مارسلا و داگلاس مننذز؛ مترجم: امیر توکلی.
مشخصات نشر	: تهران : نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس فتا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۶۶۲ ص. مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۰۱-۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: جرائم کامپیوتری - پی‌جویی - دستنامه‌ها
شناسه افزوده	: توکلی، امیر، ۱۳۶۵-، مترجم
شناسه افزوده	: مارسلا، آلبرت ج.، ۱۹۶۵ - م.
شناسه افزوده	: مننذز، دوگ، ویراستار
شناسه افزوده	: Menendez, Doug
شناسه افزوده	: Marcella, Albert J
شناسه افزوده	: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، پلیس فتا
رده‌بندی کنگره	: HV ۸۰۷۹ /ک۲ج۴ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	: 363/25968
شماره کتابشناسی ملی	: 3271129

نام کتاب	: سایبر فارنزیک
ناشر	: پلیس فتا
مولفان	: آلبرت جی مارسلا و داگلاس مننذز
مترجم	: امیر توکلی
ویراستار	: اباذر محرمی
نظارت	: محسن خداپرست
چاپ اول	: ۱۳۹۲
تیراژ	: ۱۰۰۰ جلد
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	: چاپ و نشر حدیث کوثر
قیمت	: ۲۹۰۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۴۰۱-۳-۲
ISBN	: 978-600-93401-3-2

فهرست مطالب

پیشگفتار

سایبر فارنزیک علمی است که از زمان ورود آن به جامعه ما مدت زیادی نمی‌گذرد و به همین دلیل جوانب ناشناخته آن هنوز برای ما فراتر از جنبه شناخته شده آن است. اما سایبر فارنزیک واقعا چیست؟ این کتاب دقیقا به همین موضوع می‌پردازد و توضیحات متعددی برای تشریح این موضوع ارایه می‌دهد. اما آنچه در اینجا و در یک کلام می‌توان گفت این است که "سایبر فارنزیک علمی است نوین به منظور آموزش روش‌های شناسایی جرایم الکترونیکی و رایانه‌ای، جمع‌آوری و ارایه آن‌ها به مراجع قانونی". البته برای تحقق این مهم، مراحل و شرایط ویژه دیگری، لازم‌الاجرا هستند که این کتاب به همه آن‌ها می‌پردازد.

مانند هر فناوری سودآور دیگری، رایانه و عوامل مرتبط با آن در کنار سودمندی، مضراتی را نیز برای جامعه به‌همراه داشته‌اند و با توجه به قدرت، سرعت و میزان تاثیرگذاری رایانه بر جوامع امروزی این مضرات نیز به همین نسبت افزایش یافته‌اند. این عامل، نقطه شروعی برای شکل‌گیری دانش سایبر فارنزیک گردیده است.

اینکه جرم رایانه‌ای یا جرم دیجیتالی شامل چه مواردی می‌تواند باشد موضوع گسترده‌ای است که درباره آن به تفصیل خواهیم خواند اما مطمئنا این مبحث به موارد ذکر شده محدود نمی‌شود و دامنه گسترده‌تری را در بر می‌گیرد؛ گرچه به محض شنیدن جرم رایانه‌ای ذهن بیشتر مردم به سمت سوءاستفاده‌های مالی منعطف می‌شود که بی‌دلیل هم نیست، زیرا بیش از نیمی از جرایم رایانه‌ای با هدف سوءاستفاده‌های مالی صورت می‌گیرد. اما جرایم رایانه‌ای موارد دیگری را نیز در بر می‌گیرند.

موضوع مهمی که توجه به آن اهمیت دارد و در این کتاب به آن پرداخته نشده است، موضوع تفکیک دانش سایبر فارنزیک از دانش‌های مرتبط و نزدیک به آن، مانند دانش برقراری امنیت یا راه‌های پیشگیری از وقوع جرایم این‌چنینی است. هرچند که در هنگام کسب دانش سایبر فارنزیک و مطالعه این کتاب چه به‌صورت مستقیم و چه به‌صورت مفهومی راه‌کارهایی برای ایمن‌سازی خواهید آموخت، اما دانش سایبر

فارنزیک ذاتا از موضوع برقرای امنیت جداست. این دانش، در واقع سایبر فارنزیک به این موضوع می‌پردازد که اگر تحت هر شرایطی مجرم توانست از موانع امنیتی عبور کند و جرمی واقع شد، چه باید کرد و چه تصمیماتی باید گرفت؟ البته بدیهی است که کارشناسان امنیتی که با دانش سایبر فارنزیک آشنا هستند می‌توانند راه‌کارهای به‌مراتب بهتر و مناسب‌تری برای برقراری امنیت ارایه دهند.

برای به سرانجام رساندن پرونده‌ای با موضوع جرم رایانه‌ای به دانش‌های گسترده‌ای از قبیل آشنایی با رایانه، تجهیزات سخت‌افزاری، نرم‌افزار، الکترونیک، زبان انگلیسی، شَم کارآگاهی و عوامل متعدد دیگری نیاز است. در کنار این عوامل از آنجا که در نهایت این پرونده‌ها باید به مراجع قانونی ارایه شوند، اطلاع و حتی تسلط بر مسایل حقوقی و قانونی بسیار مهم و حتی الزامی است. چه‌بسیار پرونده‌هایی که با وجود تشخیص درست و کارشناسی صحیح، به‌دلیل لغزش یا کوتاهی در مراعات مسایل و تبعات حقوقی به سرانجام نرسیده‌اند. در متن این کتاب به تعدادی از چنین پرونده‌هایی اشاره شده است. با این توضیحات در می‌یابیم که این دانش بسیار و گسترده و نیازمند به همسویی با پیشرفت‌های روزانه فناوری است. کارشناسان این دانش، شخص ایده‌ال برای این حرفه را فردی متخصص در رشته رایانه می‌دانند که در این راستا، دانش سایبر فارنزیک رایانه را نیز کسب کرده، با مسایل حقوقی آشنا باشد و در کنار این عوامل روحیه کارآگاهی نیز داشته باشد!

شایان ذکر است که در کشورهای اروپایی و ایالات متحده چنین فعالیت‌هایی عمدتا توسط بخش خصوصی و دانشگاه‌ها که در عین حال ارتباط رسمی با بخش دولتی یا پلیس را دارند انجام می‌شود.

مطلب دیگری که توضیح آن ضرورت دارد، موضوع دو دستگی تالیف کتاب است که ممکن است تا حدودی در متن ترجمه شده نیز به چشم بخورد، هر چند که اینجانب تلاش کرده‌ام آن را به حداقل برسانم. در واقع متن اصلی کتاب توسط دو تن از کارشناسان رشته سایبر فارنزیک تالیف شده است که هرچند از نظر فنی پربار است اما به دلیل اینکه هیچکدام از این دو نفر زبان مادری‌شان انگلیسی نبوده، مشکلاتی را متوجه متن کرده‌اند و متأسفانه آن را در معرض ویراستاری ادبی قرار نداده‌اند! بنابراین چنانچه تلاش مترجم برای یکسان‌سازی، کاستی‌هایی دارد پیشاپیش از شما عذرخواهی می‌کنم. ضمناً لازم به ذکر می‌دانم که در ترجمه عبارات بنا را بر رعایت امانت گذاشته‌ام تا اهمیت موضوع و شیوه بیان از دیدگاه مولفین حفظ شود و حتی‌المقدور نکته ظریفی حذف نگردد.

البته شما خواننده عزیز باید در نظر داشته باشید که دانش رایانه و موضوعات مربوط با آن از زمان تالیف و ترجمه تا انتشار این کتاب، دایماً در حال تغییر و توسعه بوده و خواهد بود، پس جرایم رایانه‌ای و پیرو آن سایبر فارنزیک نیز گسترده‌تر شده و نیازمند به‌روز رسانی دانش کارشناس است.

نکته بعدی مربوط به زیرنویس‌های کتاب است که هیچکدام مربوط به متن اصلی نیست و همگی توسط مترجم و به جهت درک بهتر مطالب ارایه شده است. خواهشمندم همه آن‌ها را مطالعه کرده تا متن اصلی را بهتر متوجه شوید. در مورد اصطلاحات به‌کار رفته در کتاب نیز باید گفت که تا حد ممکن تلاش شده

است از واژه‌های جایگزین و در عین حال رایج و قابل فهم استفاده شود. به همین دلیل گاهی از اصطلاحات اصلی که کاملا رایج و معنا دار هستند به‌جای معادل نامانوس آن‌ها استفاده شده است. در پایان توصیه می کنم مطالب کتاب را حتماً به همین ترتیبی که توسط نویسندگان نگارش و ترجمه شده است مطالعه نمایید تا یکپارچگی مطالب حفظ شود.

با تشکر
امیر توکلی